

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2021/812
Toplantı Tarihi/Sayısı : 31.8.2021/158
Karar Numarası : 2021/214
Başvuran : R. T. (TC: ...)
Adres : ... T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuran özetle, nitelikli cinsel saldırı suçundan dolayı 12.12.2017 tarihinden bu yana tutuklu bulunduğunu, tutuklanmadan iki hafta önce evlendiğini, eşine şiddet uyguladığı için basit kasten yaralama suçundan 6 ay ve zorla birliktelik nedeniyle nitelikli cinsel saldırı suçundan 07.07.2021 tarihinde 10 yıl cezaya mahkûm edildiğini, dosyanın şu an Yargıtay aşamasında olduğunu, 4 yıldır tutukluluk halinin devam ettiğini, karşı tarafın asılsız iddialarda bulunduğunu, eşine karşı cinsel saldırı suçunu işlemediğini, adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmekte ve şikâyetinin değerlendirilerek konu hakkında gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

II. İLGİLİ MEVZUAT

2. 6701 sayılı Kanun;

Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasası

Madde 3-

(1) *Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.*

(2) *Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.*

Başvurular

Madde 17-

Ayrımcılık yasası ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(9) *İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."*

3. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik;

Ön İncelemenin Yapılması

Madde 48-

(1) *Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıncaya karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir.*

(2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenbilirlik koşulları her başvuru yönünden ayrı ele alınır.

Ön inceleme üzerine verilecek kararlar

Madde 49-

(6) Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.

Gerekçeli kabul edilmezlik kararı

Madde 67-

“(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenbilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenbilir bulunan ya da incelenbilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

III. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

4. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

5. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde;“(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (g)“ ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (i)“ Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” şeklinde yer almaktadır.

6. Başvuran, hakkında tesis edilen işlemde ötürü adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ve bu sebeple mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir. Başvuranın, halen devam etmekte olan davaya ilişkin, dolayısıyla da yargısal faaliyetlere ilişkin taleplerinin Kurumun görev alanına girmediği tespit edilmiştir.

7. İhlal incelemesi yapılabilmesi için öncelikle başvuru hakkının bulunup bulunmadığının ortaya konması gerekmektedir. Kurumun insan hakları ihlalleri ile ilgili başvuruları inceleme yetkisi bulunmamaktadır. Bu yetki 6328 sayılı Kanun ile Kamu Denetçiliği Kurumuna verilmiştir. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna verilen bu görev tanımı BM Paris Prensipleri ile de örtüşmektedir.

8. Başvuranın dilekçesi ve ekleri Kurum mevzuatı açısından değerlendirildiğinde; yargılama faaliyetlerine ilişkin iddiaların hukuka uygunluğuna ilişkin değerlendirmenin yargı yetkisinin kullanılması kapsamında olduğu açıktır. Başvurucunun iddia ve talepleri bu sebeple Kurumun inceleme yetkisi dâhilinde değildir.

9. Başvuru dosyası ve ekleri yukarıda yer verilen mevzuat ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuru konusunun 6701 sayılı Kanun kapsamında Kurumun inceleme yetkisi dışında kaldığı, Kanun ve Yönetmelik’in yukarıda anılan maddeleri doğrultusunda başvurunun kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

IV. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
 2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
 3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,
- 31.08.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

Alişan TIRYAKI
II. Başkan

Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTI
Kurul Üyesi

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi

Zennure BER
Kurul Üyesi